

Jaarverslag

januari 2017 - december 2017

De Olle Es

De Olle Es

Locatienummer: 685

Kwaliteitssysteem Zorgboerderijen

Versie 5.0 november 2017 © Federatie Landbouw en Zorg
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt
zonder voorafgaande toestemming van de Federatie Landbouw en Zorg.

Inhoudsopgave

Jaarverslag	4
Bedrijfsgegevens	4
1 Inleidende vragen voor het Jaarverslag	5
1.1 Wilt u een voorwoord aan het jaarverslag toevoegen?	5
1.2 Welke medewerkers zijn er op de zorgboerderij?	5
1.3 Waren er in het verslagjaar meldingen en/of incidenten?	5
2 Voorwoord	6
2.1 Voorwoord van de zorgboerderij	6
3 Algemeen	7
3.1 Het afgelopen jaar op de zorgboerderij	7
3.2 Algemene conclusies	10
4 Deelnemers en medewerkers	11
4.1 Deelnemers	11
4.2 Conclusies m.b.t. deelnemers	12
4.3 Personeel	12
4.4 Stagiaires	13
4.5 Vrijwilligers	13
4.6 Conclusies m.b.t. personeel, stagiaires en vrijwilligers	14
5 Scholing en ontwikkeling	15
5.1 De opleidingsdoelen van afgelopen jaar	15
5.2 Opleidingen, trainingen, informatie- en intervisiebijeenkomsten	16
5.3 Opleidingsdoelen komende jaren	16
5.4 Conclusies m.b.t. scholing en ontwikkeling	17
6 Terugkoppeling van deelnemers	18
6.1 Evaluatiegesprekken deelnemers	18
6.2 Conclusies uit de evaluatiegesprekken	18
6.3 Inspraakmomenten	19
6.4 Conclusies uit de inspraakmomenten	19
6.5 Tevredenheidsmeting deelnemers	20
6.6 Conclusies uit de deelnemerstevredenheidsmeting	21
7 Meldingen en incidenten	22

7.1 Ongevallen en bijna ongevallen	22
7.2 Medicatie	22
7.3 Agressie	23
7.4 Ongewenste intimiteiten	23
7.5 Strafbare handelingen	23
7.6 Klachten	23
7.7 Conclusies uit meldingen en incidenten	24
8 Acties	25
8.1 Voortgang actielijst, afgesloten acties	25
8.2 Voortgang actielijst, openstaande acties	27
8.3 Conclusies m.b.t. de actielijst	33
9 Doelstellingen	34
9.1 Doelstellingen voor de komende vijf jaar	34
9.2 Doelstellingen voor het komende jaar	34
9.3 Plan van aanpak	34
Overzicht van bijlagen	35

Jaarverslag

De certificering voor het keurmerk Kwaliteit Laat Je Zien is een continu proces. Iedere drie jaar vindt er een audit plaats op de zorgboerderij. In de tussentijd wordt elk kalenderjaar getoetst door middel van het jaarverslag. In het jaarverslag geeft de zorgboer(in) een weergave van alle ontwikkelingen op de zorgboerderij en legt hij/zij verantwoording af over het voldoen aan de eisen van het kwaliteitssysteem.

Dit jaarverslag heeft betrekking op:

Bedrijfsgegevens

Ondernemingsgegevens

De Olle Es

Registratienummer: 685

Oyseweg 4, 7384 CD Wilp

Rechtsvorm Eenmanszaak ingeschreven bij Kamer van Koophandel onder nummer 08130510

Website: <https://www.zorgboeren.nl/de-olle-es>

Locatiegegevens

De Olle Es

Registratienummer: 685

Oyseweg 4, 7384 CD Wilp

Aangesloten bij de Federatie Landbouw en Zorg via: Vereniging Bezig

1 Inleidende vragen voor het Jaarverslag

Door middel van onderstaande vragen wordt de inhoud, van een aantal hoofdstukken, van het jaarverslag bepaald.

1.1 Wilt u een voorwoord aan het jaarverslag toevoegen?

- Nee, Voorwoord overslaan

1.2 Welke medewerkers zijn er op de zorgboerderij?

- Naast de ondernemer(s), zijn er ingehuurd medewerkers (bijv. ZZP-ers)
- Naast de ondernemer(s), zijn er stagiaires
- Naast de ondernemer(s), zijn er vrijwilligers

1.3 Waren er in het verslagjaar meldingen en/of incidenten?

- Ja, van ongevallen en bijna ongevallen
- Ja, van strafbare handelingen

2 Voorwoord

2.1 Voorwoord van de zorgboerderij

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

3 Algemeen

3.1 Het afgelopen jaar op de zorgboerderij

Een beschrijving van de activiteiten op de zorgboerderij en de belevenissen van de deelnemers, medewerkers en zorgboeren. Ook veranderingen en ontwikkelingen op de zorgboerderij komen aan bod. Het kan gaan over bijvoorbeeld het zorgaanbod, een verbouwing, de financiering en de kwaliteitseisen.

De Olle Es en haar werkwijze

De Olle Es heeft ook in het afgelopen jaar weer doelbewust en vrijwel uitsluitend gewerkt met mensen die met een PGB (willen en kunnen) werken. In een enkel geval vond er directe financiering vanuit de gemeente plaats. Dit is voor De Olle Es ook een werkbare optie.

Één van de achtergronden van de voorkeur voor PGB deelnemers is dat wij altijd heel specifiek maatwerk willen bieden aan cliënten die zich thuis voelen bij of zelfs gericht zijn op de antroposofische grondslag van waaruit wij werken. Een tweede belangrijk aspect om met PGB's te willen werken is dat met gemeentelijke raamovereenkomsten omvangrijke (administratieve) werkwijzen samenhangen. Deze werkwijzen met bijbehorende systeemeisen die aan de administratieve organisatie gesteld worden, vergen voor ons zeer kleinschalige bedrijf te hoge investeringen.

Dit principe heeft ons in het begin van de transitie in de zorg bijna de kop gekost, maar inmiddels begint het ons met vallen en opstaan te lukken om met diverse gemeenten goede contacten te onderhouden en via deze weg deelnemers onder onze hoede te nemen. Daarbij ontwikkelen we steeds beter de vaardigheid om ons maatwerk in te passen binnen het systeem van de in de raamovereenkomsten opgenomen bouwstenen.

De boerderij en de werkzaamheden en activiteiten van de vaste en tijdelijke bewoners.

Werk aan de boerderij met de dieren en de productie uit de tuin in 2017:

- verder gewerkt aan de veranda,
- mentraining met deelnemers en paardencoaching voor deelnemers,
- behandeling van de paarden door de paarden-osteopaat,
- stukken van de tuin zijn omgebouwd tot weiljes voor de pinken,
- weiden hebben we zo verbonden dat de paarden door kunnen lopen van de ene kant van het terrein naar de andere kant. Bedoeling daarvan is om - op termijn - de paarden als kudde te weiden.
- tuin: zaaien, planten, oogsten, o.a. veel munt en diverse groenten geleverd aan museumcafé De Kribbe, de fruitbomen zijn weer gesnoeid. De appeloogst was helaas erg klein door de harde vorst in het voorjaar. De spruiten en de knolselderij deden het daarentegen geweldig.
- jam maken en wol kaarden,
- snoeien op het erf en in het bosje,
- waterleiding over de deel naar de andere kant getrokken en daar, dichterbij de tuin een groente spoelbak gemaakt,
- dak en deur van de kippenren aangepast,
- hooi en stro halen, ook sommige ouders hebben geholpen.

Deelnemersbelevissen

Deelnemers van De Olle Es waren weer volop betrokken bij een bont scala aan belevenissen. Deelnemers nemen hier doorgaans niet allemaal tegelijk aan deel, maar naar gelang het "hun dag" is op de boerderij en de activiteit bij hen past. De volgende belevenissen uit 2017 zijn een deel van de activiteiten:

- veel verschillende activiteiten met en rondom de paarden: rijden met paard en wagen, naar de tripalon met paarden bij Bussloo, naar een paardrijkampioenschap, kijken bij een crosstraining voor paarden, zadel passen met paard bij zadelwinkel in Klarenbeek, paardentuigen invetten, paardrijritten bij Bussloo, Gorssel, Wilpse Klei, de paardenhoeven verzorgen en de hoefsmid helpen, grondwerk met de paarden gedaan. (Dit is het paarden leren dingen te doen zonder op het paard te zitten.) Onder begeleiding leren uitvoeren van paardenmassage met essentiële oliën.
- beoefenen van verschillende ambachten: marmeren, houtsnijden in de werkplaats met begeleiding van een pedagoog, pottenbakken, kaarsen trekken, kerststukjes maken,
- bezoek aan lezingen: op de Warmonderhof over voedsel kwaliteit, lezing over preparaten bij Enkidoe in Zutphen,
- culturele activiteiten: requiem Verdi Lebuïnuskerk Deventer, kerstspel door leraren van de Hofakker in Zutphen, een interactief kerstspel gedaan in de Broederenkerk in Deventer, bijwonen concert van Crescendo, en natuurlijk: veel zelf aan muziek en spel gedaan met de piano. Deelnemers leren elkaar graag spelenderwijs pianospelen.

- sportieve activiteiten: dankzij een stagiaire met trampoline-spring-ervaring veel buiten gesprongen, fietsen naar Bussloo om te zwemmen, zwemmen in de kolk langs de hoge Wilpse dijk, schaatsen in de Scheg, sneeuwpret met sleetjes achter de pinken,
- rust brengende "activiteiten": labyrint leggen en lopen op deel, mindfulness in Deventer, workshops mindfulness en yoga in de Wilpse kerk,
- diverse excursies: waterproject op Thedingsweert in de Betuwe, bijen-excursies naar de imker in Gietelo en de BD imker in Warnsveld, rondleiding in de geconserveerde ruïne van De Nijenbeek, open dag op De Bolwerksmolen, bezoek herfstmarkt op de Vrije school in Deventer, rondleiding en soep op biologische tuinderij De Zonnegaard, gepuzzeld in escaperooms in Deventer en in Terwolde en zelfs (bij gelegenheid) ver weg: verkenning van Schiphol.

De begeleiding op de zorgboerderij

De vaste professionele begeleiding is in handen van zorgboerin. Zij kan, naast haar eigen deskundigheid in familieverband een beroep doen op diverse voor het bedrijf noodzakelijke disciplines (b.v. toegepaste psychologie, ict-toepassingen, administratieve hulp in brede zin).

De Olle Es is een erkend leerbedrijf. Naast de vaste begeleiding leveren stagiaires van verschillende opleidingen steeds weer een belangrijke bijdrage bij alle voorkomende werkzaamheden op de boerderij. Het gaat daarbij om stagiaires met een speciaal gevoel / talent voor de zorg, die daardoor goed aansluiting vinden bij de deelnemers. Stagiaires willen na hun stage vaak graag langer blijven. We proberen wegen te zoeken om deze stagiaires langer bij de zorgboerderij te kunnen betrekken. Belemmerende factor is daarbij dat er voor de zorgboerderij en/of de betrokkene weinig mogelijkheden zijn om deze activiteiten passend te belonen. Dit zit bijvoorbeeld in rechtspositionele en/of belastingtechnische aspecten.

Aan het eind van het jaar moest en kon de zorgboerin na een operatie in het ziekenhuis een beroep doen op hiervoor aangeduide brede kring van betrokken ondersteuners. Hierdoor was zij in staat om meer op afstand te functioneren. Dit was (los van de aanleiding) een heel nieuwe en waardevolle ervaring voor iedereen.

Bijzonder was dit jaar dat de zorgboerin aan het eind van het jaar door een stagiaire als zorgheld werd aangemeld bij de gemeente Deventer. Dit was naar aanleiding van een tentoonstelling over de geschiedenis van de zorg in de gemeente Deventer. Hierop volgde een uitnodiging om begin 2018 een avond van de gemeente Deventer bij te wonen waar alle aangemelde zorghelden apart in het zonnetje werden gezet door wethouder Kolkman. Aan de avond is enthousiast deelgenomen, ook door een aantal van onze vrijwilligers. Het was eervol om als zorgheld te worden aangemeld en hierbij te mogen zijn.

Ontwikkelingen in het zorgaanbod

Het zorgaanbod van De Olle Es ontwikkelt zich steeds meer in de richting van specialistische therapeutische - meestal - één op één begeleiding. Een belangrijk middel daarbij is de paardencoaching die aangemerkt kan worden als behandeling / therapie die mensen helpt dicht bij zichzelf en hun gevoel te komen waardoor hun energie anders kan gaan stromen. Dit maakt het mogelijk zonder veel te praten het "denkwerk" naar de achtergrond te brengen en via die weg blokkades inzichtelijk te maken, te verminderen of - in het beste geval - te laten verdwijnen. Vervolgens komt veelal een volgende ontwikkelingsstap in hun persoonlijke ontwikkeling binnen bereik. Daarnaast wil De Olle Es zich meer gaan richten op beschermd wonen voor kortere crisisopvang, maar zeker ook voor langere perioden. Wat daarbij allemaal komt kijken is in onderzoek.

(Ondersteunend) netwerk

- Intervisie vindt plaats binnen de regionale zorgboerengroep. Deze groep functioneert binnen het verband van Boer en Zorg in Gelderland. Ook is er intervisie met een aantal biologisch dynamische boeren en tuinders. Deze vorm van intervisie wordt gestimuleerd en ondersteund vanuit de Warmonderhof.
- Daarnaast is er regelmatig contact en uitwisseling van ervaringen en kennis met de zorgboerin van de nabijgelegen Zorgboerderij Hof te Noord Empe.
- De intervisie met andere paardencoaches is voorlopig ingevuld met deelname aan de facebookgroep van/voor paardencoaches.
- De contacten met het centrum voor jeugd en gezin (CJG) voor de gemeente Voorst zijn versterkt. Dit heeft geresulteerd in een bedrijfsbezoek en samenwerkingsgesprekken.
- Ook aan de relatie met andere gemeentes waar deelnemers vandaan komen is verder gewerkt.
- regelmatig wordt een beroep gedaan op de ondersteuning van al gedurende langer tijd aan De Olle Es verbonden deskundigen (een pedagoog, een Euritmie Therapeut van de Nederlandse Vereniging Van Antroposofische Zorgaanbieders (NVAZ), een toegepast psycholoog). Dit om te evalueren en te reflecteren met betrekking tot de ontwikkeling van de deelnemers.
- Tenslotte is vanuit de Multidisciplinaire Overleggen (MDO's) waarbij de zorgboerin betrokken is sprake van ondersteuning.

De deelnemers op De Olle Es en de ontwikkelingen daarin

In 2017 zijn er overwegend jeugdigen opgevangen die intensieve begeleiding nodig hebben en vaak uit situaties komen waar ook voor anderen in hun systeem ondersteuning nodig is. Dit b.v. na psychiatrische opname.

In eerdere jaren was de groep deelnemers gevarieerder mede door deelname van volwassenen. Dit is een situatie die nastrevenswaardig blijft. Het lijkt er echter op dat de mogelijkheden om in aanmerking te komen voor een PGB vanuit de WMO dan wel de WLZ er niet groter of

gemakkelijker op geworden zijn. Ook komt het voor dat er concreet belemmerend lijkt te worden opgetreden door gemeenten. In de beste gevallen zijn gemeenten bewust bezig aan het verbeteren van hun werkwijzen op dit vlak. De Olle Es heeft dus ruimte voor meer volwassenen.

De zaterdagen zijn vol bezet. Doordeweeks is er nog plek. Daarnaast is de logeercapaciteit toegenomen van 2 naar 4 plekken. De 2 nieuwe plekken zijn niet voor weekendlogeeropvang maar voor beschermd wonen en of wat langduriger crisisopvang. Ook hier is ruimte die wij graag zouden invullen.

Voor de concrete aantallen van de deelnemersgroep en de in-en uitstroomgegevens: zie paragraaf 4.1.

Enkele meer problematische cases uit het deelnemersveld van het afgelopen jaar nader belicht:

- Hulp aan en begeleiding van een deelnemer met zwaardere problematiek dan aanvankelijk werd aangegeven was een grote uitdaging en moest op last van één van de netwerkpartijen voortijdig worden gestaakt. De Olle Es heeft hierin ervaren hoe belangrijk goede en volledige communicatie binnen het netwerk om de deelnemer heen is. In deze case was er in de waarneming van De Olle Es sprake van volstrekte onduidelijkheid over wie / welke instantie de regie had binnen dit "dossier". Naar ons oordeel waren regie en coördinatie in ieder geval ontoereikend om de ingewikkelde problematiek als zorgverlener in deze situatie te tackelen. Ondanks signalering hiervan richting de diverse betrokken instanties kreeg dit niet tot nauwelijks gehoor.
- Een volwassene uit een andere gemeente dan Voorst wilde heel graag komen maar dat is niet gelukt. Wat leerden we in dit geval? Iedere gemeente werkt anders en soms komt men met de vreemdste voorstellen. Zo opperde de gemeente van de woonplaats van betrokken of zij niet zou kunnen worden uitgeschreven in haar gemeente en ingeschreven bij de gemeente Voorst, want dan is die gemeente misschien bereid om een PGB te financieren!! Hoe raar wil je het hebben.... Het heeft ons veel tijd en inzet gekost terwijl de teleurstelling bij de deelnemer groot was. Voor alle partijen verlies. En toch, en toch: wij blijven ons inspannen om in dit soort situaties op individueel niveau binnen de regels oplossingen te creëren. Veel hangt daarbij af van bereidheid van andere actoren zoals CJG's en wijkteams.

Ouder-/ inspraakavonden en tevredenheid deelnemers

Voor de ouders van deelnemers worden vier keer per jaar ouderavonden georganiseerd. De informatie daarover is opgenomen in paragraaf 6.3.

Het tevredenheidsonderzoek 2017 laat zien dat zonder uitzondering ingevuld is dat de deelnemers genoeg leren, voldoende aandacht krijgen, de activiteiten aangepast zijn aan de deelnemers en dat er voldoende rust en veiligheid zijn. Voor de activiteiten wordt gemiddeld een 8,7 gegeven en voor de begeleiding gemiddeld een 9. Met deze positieve uitkomst zijn we blij, dat geeft energie.

Opleiding, training, functioneringsgesprekken begeleiders

Zie hoofdstuk 4.

Bijlagen

- Paarden in de sneeuw
- vragenlijst kwaliteitssysteem 2017
- bijlagen kwaliteitssysteem 2017

3.2 Algemene conclusies

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van de ontwikkelingen en situaties die bij "3.1 Het afgelopen jaar op de zorgboerderij" zijn beschreven.

Conclusies uit het afgelopen jaar

De zorgboerderij en het zorgaanbod in het algemeen

- De Olle Es zet haar werkwijze waarbij zij zich concentreert op PGB-houders dan wel directe financiering vanuit de gemeente voort.
- De verschuiving van groepsbegeleiding naar meer therapeutische één op één begeleiding met behulp van paardencoaching en een gericht aanbod van bijvoorbeeld euritmie krijgt steeds meer gestalte. Dit is geschikt voor verdere ontwikkeling uitbouw.
- De woonfunctie kan verder worden ontwikkeld.
- Beraad op de toekomst van de Olle Es wordt voortgezet. Dit is een groeiproces.

De Deelnemers

Binnen het aanbod is plaats voor meer volwassenen. De zaterdagen zitten vol, maar door de week is er nog ruimte. Er is ook meer ruimte voor logeeropvang. De (vertegenwoordigers van de) deelnemers zijn erg tevreden over de zorg en activiteiten die De Olle Es biedt.

De regels en de administratie

- Er valt nog veel te winnen aan de gemeentelijke bereidheid om mee te werken aan de PGB financiering van de zorg. De allereerste poging is toch meestal om mensen te verwijzen naar de bij de gemeenten op de lijst staande raamcontractanten. Informatie over andere gekwalificeerde / gecertificeerde zorgverleners verstrekt de gemeente in het geheel niet. De PGB-vragers worden veelal in de kou gezet en de wettelijk verplichte actieve verwijzing naar kosteloze ondersteuning blijft vaak achterwege. De feitelijke ondersteuning voor de zorg-zoekenden met een PGB-wens is dus gering. Hier is nog veel werk aan de winkel en het levert de Olle Es vaak veel werk op om zorgvragers daarbij te helpen. Strikt genomen hoort dat niet de rol te zijn van de zorgverlener.
- PGB regels zijn ook nog steeds aan verandering onderhevig. Het kost veel tijd om dit bij te houden. Helaas komen wij hier soms pas achteraf achter als PGB-houders daar bijvoorbeeld in relatie tot de SVB afwikkeling mee komen. En nog steeds communiceert de SVB NOOIT met zorgverleners. Hoewel misschien begrijpelijk en consequent, komt dat wel erg rigide over.

Ondersteunend netwerk

De Olle Es is tevreden met het ondersteunend netwerk, er zijn verschillende mensen die bijdragen op de verschillende gebieden rond de zorgboerderij, zoals administratie en kunstzinnige en muzikale begeleiding van deelnemers etc. Hierbij is het nog steeds een wens om iemand te vinden die kan helpen om de Nieuwsbrief weer uit te brengen en om af en toe in de moestuin te helpen.

4 Deelnemers en medewerkers

4.1 Deelnemers

Een beschrijving van de doelgroepen, het aantal deelnemers en de wijzigingen hierin.

De Olle Es is een erkend leerbedrijf. **Doelgroepen**

Jeugd en volwassenen.

Deelnemers 2017

- begin: 13, waarvan 11 jeugd (PGB's JWG en WLZ) en 2 volwassenen (PGB WLZ)
- instroom: 6, waarvan 4 jeugd en 2 volwassene
- uitstroom: 6, waarvan 3 jeugd en 3 volwassenen
- eind: 13 alle jeugd.

Totaal aantal deelnemers: 19 waarvan 3 volwassenen.

Achtergonden in- en uitstroom:

De relatief grote in- en uitstroom heeft diverse oorzaken. Zo kan het zijn dat iemand een passende volgende plek heeft gevonden en niet meer de zorg van de zorgboerderij nodig heeft. Maar in de grote doorstroom zitten ook deelnemers die uiteindelijk ondanks veel inspanning hun PGB (toch) niet rond hebben gekregen en dan dus maar een enkele keer kunnen komen. Voor De Olle Es betekent dat dat vanuit betrokkenheid bij die deelnemers relatief veel tijd wordt besteed aan het organiseren van budget en het rondkrijgen van het zorgplan. Des te groter is dan de teleurstelling (voor zowel de Olle Es als met name de deelnemer) als dit toch vruchteloos blijkt te zijn. Dit geldt temeer als dat door nodeloos knellende regelgeving of toepassing daarvan lijkt te worden veroorzaakt.

Samenvattende redenen van uitstroom

1 x Onvoldoende coördinatie en communicatie binnen het netwerk rondom de deelnemer, 2 x organisatorisch, b.v. niet rondkrijgen van de PGB, 2x zorgbehoefte verminderd / vervallen en / of doorgegroeid naar studie en zelfstandig werk, 1 x gebrek aan gemeentelijke bereidheid tot medewerking aan financieren PGB.

Aanpassingen zorgaanbod

Voor langdurig verblijf zijn meer kamers beschikbaar gekomen. En voor langdurig verblijf is samen gewerkt met andere zorgaanbieders (onder meer Internetzo).

Zorgaanbod

De Olle Es biedt op haar locatie weekendopvang, logeeropvang, (langdurige) crisisopvang, individuele begeleiding, paardencoaching, euritmie. Dit kan worden verleend vanuit de jeugdwet (JWG) en de wet langdurige zorg (WLZ) of WMO.

De Olle Es kan deelnemers ontvangen met onder meer asperger, autisme, psychiatrische problemen, niet aangeboren hersenletsel (NAH), syndroom van down, somatische problemen en licht verstandelijke beperking (LVB).

4.2 Conclusies m.b.t. deelnemers

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van de deelnemersgroep en wijzigingen hierin.

De Olle Es kent een deelnemersgroep die vanuit de aard van de zorgvraag langdurige opvang nodig heeft en een groep die geholpen is met een korter durende opvang. Dat laatste vraagt een grote administratieve inspanning naast de zorg. De sociaal emotionele ontwikkeling van de deelnemers noopt overigens vaak tot langduriger opvang. De zorgboerderij biedt hiervoor een stevige basis met een divers 'gezin van de dag'.

In het algemeen is De Olle Es erg geschikt voor jeugdigen die intensieve begeleiding vragen en een prikkelarme omgeving nodig hebben om goed te gedijen. Met dat kenmerk is de zorgboerderij ook erg geschikt voor volwassenen die een tijdlang rust nodig hebben. En er is ook vraag vanuit en voor volwassenen. De plaatsing van volwassenen loopt nu vaak spaak op de financiering in het kader van de PGB-verstrekking vanuit de gemeente. Om meer volwassenen op de zorgboerderij te kunnen ontvangen zou directe bekostiging vanuit en declaratie bij de gemeente wellicht een oplossing kunnen zijn. Komend jaar blijven we naar wegen zoeken om toename van het aantal volwassen deelnemers te bevorderen ook omdat we er van overtuigd zijn dat beide groepen een toegevoegde waarde voor elkaar kunnen betekenen. Uiteraard moeten deelnemers wel bij elkaar passen. Hier wordt altijd zeer gericht rekening mee gehouden en op ingespeeld.

De voorgaande conclusies leiden niet tot hele specifieke actiepunten.

4.3 Personeel

Een beschrijving van hoe het afgelopen jaar is gegaan met het personeel op de zorgboerderij.

De Olle Es heeft geen personeel in loondienst. De zorgboerin is de vaste begeleider. Daarnaast worden er diensten van ZZP-ers afgenomen en zijn er stagiaires en vrijwilligers.

De begeidersgroep is met 2 ZZP-ers stabiel. Er is één ZZP-er dit jaar kortdurend meegewerkt heeft voor een jongere die een paar maanden opgevangen werd.

Met de ZZP-ers zijn er regelmatig individuele gesprekken. Deze gesprekken zijn aan de ene kant gericht op uitvoering van de begeleiding van de deelnemer. Daarnaast wordt wederzijds feed-back gegeven. De frequentie van de gesprekken hangt sterk samen met de ontwikkeling van de deelnemer die begeleid moet worden.

De feed-back heeft niet geleid tot structurele wijzigingen.

4.4 Stagiaires

Een beschrijving van hoe het afgelopen jaar is gegaan met de stagiaires op de zorgboerderij.

In 2017 zijn 4 stagiaires werkzaam geweest op de boerderij. Zij deden dat voor de volgende opleidingen:

- Social Work vanaf februari 2017 (loopt nog)
- Pedagogiek maart 2017 tot juni 2017 en daarna als vrijwilliger
- 2 x VMBO BB (februari respectievelijk maart 2017 tot en met juni 2017)

Taken en verantwoordelijkheden worden afgestemd op de capaciteiten van de stagiaires.

Begeleiding wekelijks zaterdagmiddag van 5 tot 6 gezamenlijk. Verder: studieavond met pedagoog, individuele gesprekken, gesprek met studiebegeleider erbij, beoordelingsformulieren van school ingevuld, werkstukken gelezen en besproken, beoordelen.

Uit de evaluaties met stagiaires zijn geen bijzondere actiepunten voortgekomen. In het algemeen zijn stagiaires betrokken en enthousiast qua inzet. Zij kijken goed naar de deelnemers en spelen daarop in. Zo eet nu één deelnemer op een plek die hij zelf verkiest en heeft snoeiwerk een groter aandeel gekregen voor sommige deelnemers.

Andersom leiden de vaardigheden van de stagiaires soms tot een uitbreiding of intensivering van de activiteiten van deelnemers. Zo namen bijvoorbeeld de trampoline-oefeningen toe onder leiding van een stagiaire. Stagiaires willen vaak langer hier blijven maar zijn dan meestal afhankelijk van voortzetting als vrijwilliger met de daarbij passende vergoedingen.

4.5 Vrijwilligers

Een beschrijving van hoe het afgelopen jaar is gegaan met de vrijwilligers op de zorgboerderij.

De Olle Es is blij met alle vrijwilligers die zich willen inzetten voor de boerderij en haar cliënten. Vele daarvan zijn al jaren in verschillende vormen betrokken bij de Olle Es. De inzet is erg verschillend: soms gaat het om het helpen bij het hooien, het uitrijden van mest of het maken van een nieuwsbrief. Anderen bouwen bijvoorbeeld successievelijk een tijdlang zelfstandig aan zoiets als de bouw van een veranda bij de vuurplaats en weer een ander assisteert naar behoefte bij de toenemende administratieve taken. Met drie vrijwilligers die op structurele basis inzet leveren is een vrijwilligersovereenkomst gesloten. De overige vrijwilligers leveren op vrijblijvende basis en incidenteel bijdragen. Dit gaat zonder wederzijdse verplichtingen.

De totale inzet van deze diverse groep is van onschatbare waarde maar valt onmogelijk in uren uit te drukken.

De vrijwilligersgroep is overwegend stabiel.

Met de vrijwilligers die een overeenkomst hebben worden specifieke evaluatiegesprekken gevoerd. Bij de incidentele vrijwilligers doe ik dit niet gericht, maar de enthousiaste deelname van hen als hun hulp weer wordt ingeroepen, geeft het vertrouwen dat hun inzet tot ieders tevredenheid verloopt. Als ze komen helpen gebeurt dat altijd onder leiding en toezicht van de zorgboerin. Uit de wederzijdse feed-back komen geen specifieke ontwikkelingen voort.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp is 1 actie opgenomen in de actielijst.

4.6 Conclusies m.b.t. personeel, stagiaires en vrijwilligers

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van de inzet en omgang met personeel, stagiaires en vrijwilligers.

De Olle Es mag zich verheugen op een geweldige betrokkenheid en warme inzet van een grote groep mensen. Gelijkwaardigheid en maatwerk voor een ieder speelt daarbij een belangrijke rol. Er wordt nauw aansluiting gezocht bij de diverse bekwaamheden.

Dat past ook helemaal bij de visie op de zorg die aan de deelnemers geboden wordt en is daarvan als het ware het spiegelbeeld. Het voornemen is dus het voorzetten van deze benadering.

5 Scholing en ontwikkeling

5.1 De opleidingsdoelen van afgelopen jaar

In de opleidingsdoelen beschrijft de zorgboer(in) hoe de kennis en vaardigheden van de begeleiders op peil wordt gehouden. Door veranderingen in doelgroepen of zorgzwaarte, veranderingen in wetgeving, etc. zal scholing regelmatig nodig zijn. Daarnaast is het onderling uitwisselen van kennis, informatie en casuïstiek belangrijk voor de ontwikkeling van de zorgboer(in) en medewerkers.

Bij dit onderwerp gaat het om de kennis en vaardigheden, de opleidingen kunt u bij 8.5.2 beschrijven.

2017 was er op gericht zich bij de toepassing van paardencoaching verder te ontwikkelen door te ervaren en uit te voeren (van bewust onbekwaam naar bewust bekwaam). Hier is vorm aan gegeven en dat is geslaagd. Dat laatste blijkt uit de merkbare positieve invloed en reacties van de deelnemers.

Ter verdieping van de persoonlijke kennis en vaardigheden stonden de volgende voornemens op de agenda.

- Woordeuritmie
- maart 2018 cursus hygiënische en therapeutische euritmie voor antroposofisch artsen, (kunstzinnig) therapeuten en verpleegkundigen.
- Mogelijk een persoonlijke ontwikkelingsreis met paardencoaching in Zweden in juni.
- inrichten van de intervisie met andere zorgboeren en paardencoaches.
- Voorts wordt altijd ingespeeld op de tijdens het jaar voorkomende behoefte of mogelijkheden om deel te nemen aan verdiepende of aanvullende leergangen, workshops, groepsbijeenkomsten en dergelijke. Een overzicht van de praktijk daarin: zie volgende paragraaf.

Woordeuritmie is uitgevoerd en wordt vervolgd in komend jaar. De cursus euritmie staat nog volgens voornemen gepland en start eind februari. De persoonlijke ontwikkelingsreis in Zweden is ook uitgevoerd en heeft geleid tot persoonlijke bezinning op de toekomst in relatie tot de toekomst van de zorgboerderij. Bovendien heeft het meer diepte gegeven aan de eigen inzet als paardencoach op de zorgboerderij.

5.2 Opleidingen, trainingen, informatie- en intervisiebijeenkomsten

Een beschrijving van welke scholing afgelopen jaar is gevolgd, wie eraan hebben deelgenomen en of de scholing met goed gevolg is afgerond.

Zie voor de geplande activiteiten de paragraaf hiervoor.

Voor de verdere professionele en persoonlijke ontwikkeling van de zorgboerin dan wel andere leden van het begeleidingsteam hebben op ad hoc basis de volgende opleidingen / trainingen / activiteiten plaatsgevonden:

- cursus niet aangeboren hersenletsel (NAH): uitgevoerd door vrijwilligster en zorgboerin. Certificaat.
- vierdaagse (kunstzinnige) therapeuten cursus "Vergeving": zorgboerin. Certificaat.
- zomercursus sociaal-hygiënische eurytmie in Den Haag (5 dagen): zorgboerin.
- cursus politiek actief gemeente Voorst (2016 gestart, 2017 nog 7 avonden januari en februari): zorgboerin. Afgerond met certificaat.
- studieavond pedagogie / therapie georganiseerd op 13 februari. Spreker dr. E. Schoorel, antroposofisch kinderarts. Deelnemers, naast de zorgboerin, de collega-zorgboeren uit de regionale zorgboerengroep, en leden van hun begeleidingsgroep alsmede genodigde vrijwilligers.
- 16 februari kinder-EHBO: zorgboerin. Certificaat.
- 29-01: F. Wesseling, televisieprogramma: 'Het is hier autistisch'.
- Waardebetrokken handelen en de 7 deugden, leergang van 7 keer 2 dagdelen (middag met avond) waarvan 3 in 2017 (wordt dus vervolgd in 2018). Post HBO therapeuten cursus van De Drempel in Apeldoorn. Zorgboerin.
- 20 maart BHV: Zorgboerin. Jaarpasje.
- De kracht van communicatie. Boerinnengroep Voorst: zorgboerin.

Bijlagen

- burgermeester politiek actief

5.3 Opleidingsdoelen komende jaren

Een beschrijving van de opleidingsdoelen voor de komende periode.

Voortzetting van de uitbouw van persoonlijke en professionele vaardigheden en kennis, mede passend bij de specifieke ontwikkelingsmogelijkheden van deelnemers. Specifiek voor komend jaar wordt gedacht aan:

- februari - mei 2018 en mogelijk vervolg in juli: Studiedagen voor hygiënische en therapeutisch eurytmie voor antroposofisch artsen, (kunstzinnig) therapeuten en verpleegkundigen.
- opleidingen mbt tot paardencoaching (data nader te bepalen)
- intervisiedagen bij Caprilli coaching (data nader te bepalen)
- familieopstellingen bij Elmer Hendriks (data nader te bepalen)
- woordeurytmie en tooneurytmie, twee maal per week hele jaar, behoudens vakantieperiodes.
- 5 daagse cursus sociale eurytmie in Den Haag
- BHV training (actueel houden jaarpas).
- stagiair / vrijwilliger gaat naast haar opleiding een cursus bijen houden en puppietraining volgen.
- ad hoc activiteiten mede inspelend op de kenmerken van de op dat moment in zorg zijnde deelnemers.
- literatuur bijhouden.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp is 1 actie opgenomen in de actielijst.

5.4 Conclusies m.b.t. scholing en ontwikkeling

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van scholing en ontwikkeling.

De scholings- en ontwikkelingsacties zijn passend geweest bij de ingeslagen weg van de zorgboerderij, namelijk het bieden van individuele begeleiding in combinatie met therapie gericht op ontwikkelingsmogelijkheden van de deelnemer. Deze lijn wordt voor de komende jaren doorgezet.

De 'opbrengsten' van de cursus politiek actief bij de gemeente Voorst werpt nog steeds zijn vruchten af. We leggen gemakkelijker en gericht contact met sleutelfiguren voor de zorg binnen de gemeentelijke wereld en het CJG. Ook met de voor de gemeente Voorst actieve Commissie Maatschappelijke Ondersteuning heeft diverse malen contact plaatsgevonden. Mede hierdoor benadert deze commissie de gemeente actief met het benadrukken dat de gemeente haar prestaties op het terrein van de PGB's dient te verbeteren.

Voor de specifieke plannen: zie paragraaf 5.3.

6 Terugkoppeling van deelnemers

De kwaliteit van de zorgverlening van zorgboeren wordt mede getoetst aan de hand van evaluatiegesprekken, inspraakbijeenkomsten en deelnemerstevredenheidsmeting. De reacties van de deelnemers die hiermee worden verzameld, geven belangrijke informatie aan de zorgboer(in).

6.1 Evaluatiegesprekken deelnemers

Elke deelnemer heeft jaarlijks een evaluatiegesprek met de begeleiding en eventuele betrokkenen waarin wordt besproken hoe de deelnemer de zorg op de zorgboerderij ervaart en of de begeleidingsdoelen zijn behaald. In deze paragraaf wordt beschreven hoe de evaluatiegesprekken zijn verlopen.

Gemiddeld worden met de (ouders van de) deelnemers 2 evaluatiegesprekken en / of MDO's gehouden. Het uitgangspunt is daarbij altijd de (her)indicatie, de zorgovereenkomst en vooral het begeleidings-/zorgplan voor de deelnemer en de daarin vervatte doelen. Van de concrete resultaten per deelnemer in de loop van het jaar wordt een specifiek daartoe opgesteld logboek bijgehouden. De gegevens hieruit vormen voor de zorgboerin de basis voor de agendapunten voor de gesprekken. Aan de hand van de uitkomst van de gesprekken worden de doelen bijgesteld of er komen nieuwe doelen uit.

De werkwijze voldoet zowel voor de deelnemers als de zorgboerin.

Aantallen: 8 deelnemers 2 gesprekken, 2 deelnemers 1 gesprek, 3 deelnemers 3 of meer gesprekken.

6.2 Conclusies uit de evaluatiegesprekken

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het verloop van de evaluatiegesprekken. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

In de gesprekken komt altijd het hele spectrum (wonen, school, hobby's, vrije tijd, talenten) van de deelnemer aan bod. Hierdoor ontstaat een breed beeld van de ontwikkeling van de deelnemer. In het gesprek komen dan volgende ontwikkelingspunten naar voren. Het voortzetten van deze werkwijze (luisteren, (door)vragen en invoelen) vergt het voldoende tijd inruimen voor deze gesprekken. De bereidheid tot deelname is groot bij de ouders van onze deelnemers en de tevredenheid is hoog.

Geen specifieke actiepunten noodzakelijk.

6.3 Inspraakmomenten

Minimaal ieder kwartaal wordt er op de zorgboerderij een inspraakmoment gehouden. Hierbij krijgen alle deelnemers de gelegenheid om met elkaar aan te geven wat ze graag anders of toegevoegd zouden willen zien op de zorgboerderij.

De deelnemers zelf zijn in het algemeen erg jong en niet toegerust op het deelnemen aan algemene inspraakbijeenkomsten. Dat wat zij zelf willen en kunnen doen wordt met henzelf bepaald. De inspraak verloopt daarom via de ouders op ouderavonden.

In 2017 zijn op 2 en 30 maart en op 9 mei en 10 juni ouderavonden/inspraakavonden gehouden.

De pedagoog de heer H. Oortgijs is dit jaar voor het eerst op deze avonden aanwezig geweest om een opvoedkundig gespreksthema in te leiden en daarna het gesprek te begeleiden. Henk is geschoold en ervaren in het in proces brengen van een thema waardoor het kan groeien. De ervaring leerde dat de aankondiging van een inspraakavond weinig animo voor deelname opleverde. De ouderavonden die nu op deze nieuwe wijze aangekondigd en georganiseerd zijn mochten zich verheugen op een goede deelname van de ouders. Via deze weg kwamen bovendien ook ideeën en tips naar voren voor het regelen en zeilen van de zorgboerderij.

2 maart ging over de werkwijze op De Olle Es. Thema: Wat hebben de jongeren met elkaar gemeen. Bijdragen van alle aanwezigen konden in gesprek worden gebracht en werden gestimuleerd door vragen en opmerkingen.

30 maart ging over hoe je als ouder het gehele kind kan blijven zien. En wat je kan leren van het beschouwen van het doen en laten van je kind om vervolgens naar je zelf te kijken. Via die weg kun je als ouder in verbinding met je kind je zelf weer een stukje opvoeden.

9 mei had als thema de wetmatigheden waar wij mee te maken hebben. Zoals door het kennen van haar wetmatigheden de planten beter kunnen worden verzorgd, zo geldt dat ook voor de mensenwereld. Het is de moeite waard om daarbij stil te staan en na te gaan of we van die wetmatigheden kunnen vinden, zodat we sterker komen te staan in de opvoeding van onze kinderen en onszelf.

Op 10 juni leidde de heer Oortgijs het gesprek van de avond in met het verhaal dat hij gesproken had met een jongen die afscheid van De Olle Es nam. Vier jaar kwam hij er met enige regelmaat. Hij vertelde dat hij goed op zijn periode bij De Olle Es terugkeek. Toen hij er voor het eerst kwam depressief was en nu niet meer en De Olle Es had daaraan zeker bijgedragen, zei hij. Hij was heel openhartig en had vertrouwen in de toekomst: hij ging als vrijwilliger werken op een tuinbedrijf. Henk bracht ons aan de hand hiervan bij vragen als: wat voor positieve ontwikkeling kunnen we zien als we over een langere periode kijken? En kunnen we daaruit moed en vertrouwen putten voor de - nabije - toekomst? Het gesprek hierover kan je uittillen boven de zorgen van alledag en je sterken voor de dag van morgen.

6.4 Conclusies uit de inspraakmomenten

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het verloop van de inspraakmomenten. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

Het combineren van een interactief pedagogisch deel levert ook de nodige tips en ideeën op. Deze werkwijze met de ouderavonden in 2017 voldoet daarmee aan de wens tot actieve bijdrage van en voor de ouders. Uit de betrokken deelname kan worden afgeleid dat dit goed bevalen is en we gaan hiermee dus op dezelfde voet verder in 2018.

6.5 Tevredenheidsmeting deelnemers

Ieder jaar wordt de tevredenheid van de deelnemers gemeten. De zorgboerderij kan hiervoor zelf een vragenlijst opstellen of gebruik maken van bestaande instrumenten. De deelnemers kunnen de vragenlijst anoniem invullen.

De tevredenheidsmeting heeft in de eerste 2 weken van februari 2018 plaatsgevonden.

De Olle Es zet hiervoor een vragenlijst uit bij alle deelnemers / ouders. De helft van de deelnemers heeft deze zelf ingevuld. Voor de anderen deden de ouders dat of deden ze het samen met hun ouders. Van 1 deelnemer is nog geen reactie binnengekomen.

12 uitgezet. 11 teruggekregen.

Voor de onderwerpen die worden uitgevraagd verwijzen we naar de tevredenheids-vragenlijst in de bijgevoegde bijlage.

Uitkomst van het onderzoek:

Zonder uitzondering wordt ingevuld dat de deelnemers genoeg leren, voldoende aandacht krijgen, de activiteiten aangepast zijn aan de deelnemers, dat er voldoende rust en veiligheid zijn.

Voor de activiteiten wordt gemiddeld een 8,7 gegeven en voor de begeleiding gemiddeld een 9. Uit een aantal punten op de vragenlijst komt naar voren dat sommige ouders graag meer zicht krijgen op wat hun kind op de zorgboerderij-dag gedaan heeft en hoe dat ging. Hun kind kan dat thuis zelf niet voldoende aangeven. Dit blijkt uit de vragen of de deelnemer zich voldoende op zijn gemak voelt, voldoende contact heeft met andere deelnemers en of er een goede sfeer is gedurende de dag.

De conclusie is dat deze ouders nog meer behoefte hebben aan terugkoppeling. Het kan ook zijn dat zij nog niet durven bellen of mailen, of apart af te spreken of dat zij nog geen ouderavond bezocht hebben. Of dat de deelnemer geen gelegenheid laat om iedere keer rustig bij te praten. De bovengenoemde punten komen niet terug bij de verbeterpunten. Integendeel: "Prima zoals het is, je kunt het niet verbeteren, deelnemer komt met mooie verhalen thuis, verheugd zich te mogen gaan, heeft plezier, ga zo door.... ". Fijn om te lezen!

Tijdens de komende ouderavonden zal op de wens naar meer terugkoppeling ingegaan worden. We zullen ook intern overleggen of we, waar mogelijk, naast bij het naar huis gaan van de deelnemers (weer) meer terugkoppeling te geven, nog andere vormen kunnen vinden om hier gehoor aan te geven.

Bijlagen

- Vragenlijst tevredenheidonderzoek

6.6 Conclusies uit de deelnemerstevredenheidsmeting

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het verloop van de tevredenheidsmeting. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

De tevredenheidsmeting is heel gericht uitgezet en daardoor vlot verlopen. Er was grote deelname bereidheid (11 respons op 12 uitgezette vragenlijsten).

De uitkomst geeft aanleiding tot één attentiepunt. Ouders lijken nog meer terugkoppeling te willen. In evaluatie-gesprekken, bij ouderavonden en bij haal- en brengmomenten zullen we daar (nog meer) aandacht aan besteden. Verder zullen we sommige ouders stimuleren te mailen, te bellen, of een afspraak te maken tussen de evaluaties door.

Ook het hervatten van de Nieuwsbrieven kan helpen.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp is 1 actie opgenomen in de actielijst.

7 Meldingen en incidenten

Op een zorgboerderij wordt geleefd en gewerkt in kleine of grote groepen, er wordt gewerkt met dieren gereedschap. Daarbij kunnen ongevallen of incidenten voorkomen. In dit hoofdstuk wordt beschreven wat er op de zorgboerderij is voorgevallen, hoe er met deze situaties is omgegaan, wat er uit de analyse van de situatie kan worden geleerd en tot welke acties dit heeft geleid. Voor alle meldingen en incidenten geldt dat de privacy van betrokkenen voorop staat. Wanneer om privacyredenen een melding of de toelichting daarop niet kan worden gepubliceerd, heeft de zorgboer(in) in een bijlage verantwoording afgelegd. Deze bijlagen worden niet gepubliceerd.

Wanneer er geen meldingen en/of incidenten hebben plaats gevonden, is dit hoofdstuk verder leeg.

7.1 Ongevallen en bijna ongevallen

Alle ongevallen en bijna ongevallen moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan wat er is voorgevallen en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een enkel ongeval of een reeks van kleine ongevallen kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

1. Ongeval: een paard in de naastgelegen stal heeft iemand gehapt die bij de pink in de stal aan het werk was.

- Analyse: De begeleider was er bij en heeft het gezien en gerapporteerd.
- Oorzaak: het paard kon met zijn hoofd over het schot in de pinkstal komen.
- Gevraagd of het ernstig was, of de deelnemer geschrokken was. Kan/mag het bekeken worden? Het was niet door, er zat kleding tussen. Zullen we het koelen met water? Nee dat is niet nodig.
- Er is goed gehandeld. Als het ernstig was geweest waren ze naar het voorhuis gegaan om te koelen, misschien een glaasje water voor de schrik.
- Geleerd: dat het paard niet in de stal van de pink moet kunnen komen met zijn hoofd.
- Aanpassing: boven het schot tussen de stallen is de afscheiding hoger gemaakt.

2. Bij het houtsnijden heeft iemand zich gesneden.

- Analyse: de begeleiders waren erbij en hebben het gezien en gerapporteerd. Het hielp in dit geval niet dat er 2 begeleiders bij waren en er tevoren goede uitleg geweest was.
- Een begeleider is met de deelnemer direct naar de kraan gegaan en de EHBO-doos is erbij gepakt. Het bloedde goed.
- Er is door de zorgboerin goed gekeken en een inschatting gemaakt van de diepte van de snee en of het gehecht zou moeten worden. Omdat het goed bloedde en omdat het mes en het hout niet vies waren is het gedept, gestelpt en verbonden en gecontroleerd dat het bloeden stopte.
- Nazorg: ouder op de hoogte gesteld bij het ophalen. Toen de deelnemer 2 dagen later terugkwam gelijk gevraagd weer te mogen zien. Het was thuis vakkundig verzorgd en duidelijk aan het helen.
- Er is goed gehandeld. Ingeschat en afgewogen is dat het voor de deelnemer geen goede optie was om naar een spoedpost te gaan (onrust, lange reis, vreemde ogen, meer spanning). Als het erger geweest was had dat natuurlijk wel gemoeten.
- Geleerd: Het is fijn als er verschillende mensen mee kunnen kijken en dat je de deelnemer goed kent. Verder dat er gelijk een rustige plek is om naar toe te gaan zodat er geen paniek hoeft te ontstaan.
- De verbetering is gekomen doordat de deelnemer ondertussen vaker hout heeft gesneden en vaardiger is geworden, misschien geconcentreerder werkt. Hij had ook mogen stoppen met houtsnijden maar hij vindt het nog steeds leuk om het te leren.

7.2 Medicatie

Op de zorgboerderij worden medicijnen verstrekt en/of toegediend wanneer de begeleiding daarvoor bevoegd en bekwaam is. Het kan ook zo zijn dat een deelnemer zelf medicijnen meeneemt en inneemt gedurende het verblijf op de zorgboerderij. Wanneer er een incident plaatsvindt rondom de medicatie moet dit worden vastgelegd. Door in te zoomen op een incident kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

7.3 Agressie

Alle agressie-incidenten moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan wat er is voorgevallen en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een incident kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

7.4 Ongewenste intimiteiten

Alle incidenten rondom ongewenste intimiteiten moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan wat er is voorgevallen en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een incident kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

7.5 Strafbare handelingen

Alle incidenten rondom strafbare handelingen moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan wat er is voorgevallen en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een incident kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Er is een laptop weggenomen.

De eigenares van de laptop kwam zeggen dat hij niet meer in haar tas zat. De tas lag op de deel bij de fietsen.

Oorzaak: Er was gelegenheid en in een onbewaakt moment maakte een deelnemer die net gestart was en die geholpen moest worden bij gewetensvorming daar gebruik van. De deelnemer stond onder toezicht van de jeugdreclassering.

Direct gedaan: De deelnemer blokkeerde volledig, maar is direct gevraagd te helpen zoeken en er is uitgesproken dat er geen straf zou volgen als de laptop gevonden werd. Er is net zolang gezocht tot de laptop terug was. De gebeurtenis is doorgegeven aan de reclassering.

Nazorg: Een al eerder voorgenomen persoonlijkheidsonderzoek is door de reclassering versneld. Er zijn gesprekken en aandacht aan besteed met meerdere begeleiders en het netwerk van de deelnemer zelf.

Goed gehandeld?: ja, het was met veel geduld en overleg dat de deelnemer betrokken werd bij het "zoeken" zodat hij uit zijn blokkade kon komen.

Geleerd: voor deze deelnemer bleek dat veel intensiever toezicht en meer therapeutische begeleiding noodzakelijk was.

Aanpassingen: Om hierin te voorzien is door De Olle Es onmiddellijk een aanvraag gedaan voor de inzet van meer ondersteuning. Verder bleek dat intensivering van de coördinatie en regie binnen het hele netwerk noodzakelijk was. De zorg aan de deelnemer is kort na het incident gestopt.

7.6 Klachten

Alle klachten moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan welke klachten zijn ingediend en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een klacht kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

7.7 Conclusies uit meldingen en incidenten

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het ontstaan en afhandelen van meldingen en incidenten. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

Conclusies uit ongevallen is dat begeleiders weten hoe te handelen. Uit paragraaf 7.5. zijn voor De Olle Es geen algemene conclusies te trekken.

8 Acties

Werken aan kwaliteit is een continu proces, waarbij alle stappen die genomen worden om de situatie op peil te houden of te verbeteren kunnen worden vastgelegd in een actie. De actielijst is een belangrijke weergave van de activiteiten van de zorgboerderij in het algemeen en op het vlak van kwaliteit.

8.1 Voortgang actielijst, afgesloten acties

In het afgelopen kalenderjaar zijn onderstaande acties uitgevoerd. Waar nodig heeft de zorgboer(in) een toelichting gegeven op de uitvoering van de actie.

Inspraakmomenten

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2017
Actie afgerond op: 31-07-2017 (Afgerond)
Toelichting: Er zijn 4 Inspraak-/ouderavonden met ouders gehouden.

Evaluatie gesprekken met deelnemers

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2017
Actie afgerond op: 31-12-2017 (Afgerond)
Toelichting: De gesprekken zijn volgens plan uitgevoerd.

Zoonosen keurmerk jaarlijkse update

Geplande uitvoerdatum: 30-11-2017
Actie afgerond op: 30-11-2017 (Afgerond)
Toelichting: Keurmerk verlengd.

Beschrijf de voortgang van functioneringsgesprekken met medewerkers (stagiaires en vrijwilligers)

Geplande uitvoerdatum: 01-11-2017
Actie afgerond op: 01-11-2017 (Afgerond)
Toelichting: Is geïntegreerd in de wekelijkse evaluatie

Jaarlijkse actualisatie KS

Geplande uitvoerdatum: 01-11-2017
Actie afgerond op: 29-10-2017 (Afgerond)
Toelichting: Overeenkomsten en RI en E geactualiseerd en ingevoerd in KS

Periodiek checken of medicijnoverzichten vanuit apotheek nog actueel zijn. 2x per jaar januari en september

Geplande uitvoerdatum: 01-10-2017
Actie afgerond op: 01-10-2017 (Afgerond)
Toelichting: Afgerond en voor 2018 opgenomen in de deelnemers overeenkomst.

Oefening calamiteitenplan

Geplande uitvoerdatum: 30-09-2017
Actie afgerond op: 02-09-2017 (Afgerond)
Toelichting: Iedereen was snel bij de afgesproken locatie.

Vooraanmelden SKJ mbt eis gedragskundige met verplichting werken met jeugdigen SKJ danwel BIG registratie

Geplande uitvoerdatum: 01-09-2017
Actie afgerond op: 20-09-2017 (Afgerond)
Toelichting: Vooraanmelding is geaccepteerd.

Vooruitblikken: balans houden tussen individuele coaching en groepsbegeleiding

Geplande uitvoerdatum: 30-04-2017
Actie afgerond op: 01-09-2017 (Afgerond)
Toelichting: Op basis van persoonlijke gesprekken afgerond.

Jaarlijkse controle ehbo-middelen en brandblussers

Geplande uitvoerdatum: 19-04-2017
Actie afgerond op: 24-04-2017 (Afgerond)
Toelichting: Controle 4 brandblussers is uitgevoerd. EHBO middelen zijn aangevuld.

Functioneringsgesprekken

Geplande uitvoerdatum: 15-04-2017
Actie afgerond op: 11-12-2017 (Afgerond)
Toelichting: Uit de evaluaties met stagiaires zijn geen bijzondere actiepunten voortgekomen.

Inspraak moment 15 juni

Geplande uitvoerdatum: 15-06-2017
Actie afgerond op: 15-06-2017 (Afgerond)
Toelichting: gesprek na.v. een inleiding door pedagoog heeft plaatsgevonden.

Inspraakmoment 9 mei

Geplande uitvoerdatum: 09-05-2017
Actie afgerond op: 09-05-2017 (Afgerond)
Toelichting: gesprek na.v. een inleiding door pedagoog heeft plaatsgevonden.

De Olle Es zorgovereenkomst toevoegen vanuit welke wet de zorg wordt gefinancierd

Geplande uitvoerdatum: 01-04-2017
Actie afgerond op: 01-04-2017 (Afgerond)
Toelichting: Dit is inmiddels opgenomen in document 3.2.2 (de overeenkomst met deelnemer) bij 6.3.

Actualisatie van de RI&E

Geplande uitvoerdatum: 30-03-2017
Actie afgerond op: 27-03-2017 (Afgerond)
Toelichting: In de vrijwilligers overeenkomst zullen taken worden opgenomen en de actualiseerde RI en E naar de vrijwilligers en stagiaires gemaild worden.

Data's op de VOG's controleren en indien nodig een nieuwe aanvraag doen.

Geplande uitvoerdatum: 01-04-2017
Actie afgerond op: 22-09-2017 (Afgerond)
Toelichting: voor de aanmelding bij de SKJ heeft de zorgboerin een nieuwe VOG ontvangen.

Actualisatie BHV

Geplande uitvoerdatum: 31-03-2017
Actie afgerond op: 20-03-2017 (Afgerond)
Toelichting: met andere Toer de boer Op leden deelgenomen aan de BHV herhaling.

Deelname politiek actief

Geplande uitvoerdatum: 08-03-2017
Actie afgerond op: 24-05-2017 (Afgerond)
Toelichting: Resultaat: makkelijker contact kunnen leggen met gemeentelijke vertegenwoordigers op het vlak van de zorg verlening. Certificaat door burgemeester overhandigd gekregen.

Tevredenheidonderzoek deelnemers

Geplande uitvoerdatum: 15-02-2016
Actie afgerond op: 01-02-2017 (Afgerond)
Toelichting: Activiteiten: gemiddeld 8.6. Begeleiding gem. 9.4. Een mooi resultaat

Opstellen jaarverslag

Geplande uitvoerdatum: 14-01-2017
Actie afgerond op: 08-03-2017 (Afgerond)
Toelichting: Jaarverslag aangemaakt

8.2 Voortgang actielijst, openstaande acties

Hieronder staan de geplande acties van de zorgboerderij. Wanneer een actie is uitgesteld of gewijzigd heeft de zorgboer(in) een toelichting beschreven.

Aan het kwaliteitssysteem toevoegen 3.3.3, hoe het ondersteunend netwerk georganiseerd is (regievoerder, bereikbaarheid, regulier en crisis situatie)

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver

Geplande uitvoerdatum: 01-05-2018

Toelichting: Nog niet uitgevoerd. Moet in 2018 nog ingevuld worden.

Controle BHV-koffers/EHBO koffers

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver

Geplande uitvoerdatum: 07-05-2018

- Opstellen Klachtenreglement cliënten voor De Olle Es - Opstellen uitdeelbrief voor cliënten

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver

Geplande uitvoerdatum: 22-05-2018

Controle en onderhoud speeltoestellen.

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver

Geplande uitvoerdatum: 28-05-2018

Controle brandblussers

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver

Geplande uitvoerdatum: 01-06-2018

Jaarlijkse controle zoönosenkeurmerk

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver

Geplande uitvoerdatum: 02-06-2018

- Jaarlijkse actualisatie KS - aanvragen audit

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver

Geplande uitvoerdatum: 04-06-2018

- Opnemen nieuwe klachtenregeling in het kwaliteitssysteem - Plaatsen nieuwe klachtenregeling op de website

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver

Geplande uitvoerdatum: 15-06-2018

- (nieuwe) Klachtenreglement cliënten en uitdeelbrief opnemen in informatie voor nieuwe deelnemers**Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 29-06-2018**Inspraakmomenten****Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 31-07-2018**Oefening calamiteitenplan****Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 30-09-2018**aandacht besteden aan terug-koppelmomenten met ouders. op ouderavonden, in evaluatie gesprekken, bij contactmomenten, Nieuwsbrief maken.****Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 20-10-2018**Evaluatie gesprekken met deelnemers****Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 30-11-2018**Voorgenomen opleidingen / leergangen e.d. in de loop van 2018: - februari - mei 2018 en mogelijk vervolg in juli: Studiedagen voor hygiënische en therapeutisch - euritmie voor antroposfisch artsen, (kunstzinnig) therapeuten en verpleegkundigen. - opleidingen mbt tot paardencoaching (data nader te bepalen). - intervisiedagen bij Caprilli coaching (data nader te bepalen) - familieopstelling (data nader te bepalen)****Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**Tevredenheidonderzoek deelnemers****Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 31-01-2019**Evalueer de resultaten van de uitvoering van acties, goed gepland?, tevredenheid mbt uitvoering en aandachtspunten voor komend jaar****Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 02-02-2019

Beschrijf de voortgang van functioneringsgesprekken met medewerkers (stagiaires en vrijwilligers)**Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 11-02-2019**Opstellen jaarverslag 2018****Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 28-02-2019**Actualisatie van de RI&E****Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 30-03-2019**jaarlijkse evaluatie gesprekken vrijwilliger 1 februari 2019 vrijwilliger 2 11 februari 2018 vrijwilliger 3 25 april 2018****Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 25-04-2019**Evaluaties: Ja, verlopen zeer naar wens****Geplande uitvoerdatum:** 31-10-2015**Actie afgerond op:** Actie is afgerond op 30-01-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018**Toelichting:** 2 a 3 per deelnemer**Inspraakmoment 2 maart****Geplande uitvoerdatum:** 02-03-2017**Actie afgerond op:** Actie is afgerond op 30-01-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018**Inspraakmoment 30 maart****Geplande uitvoerdatum:** 30-03-2017**Actie afgerond op:** Actie is afgerond op 30-01-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018**2.6.1.a doornemen, controleren of deze voldoet aan de aanpassingen KS 2016 en of deze hier op iemand van toepassing is.****Geplande uitvoerdatum:** 01-04-2017**Actie afgerond op:** Actie is afgerond op 11-02-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018**Toelichting:** Omdat er niemand in vaste dienst is een arbeidsovereenkomst niet van toepassing

Vrijwilligers overeenkomst nagaan of hierin de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voldoende helder zijn en indien nodig aanvullen.

Geplande uitvoerdatum: 01-04-2017

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 11-02-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Toelichting: Dit is afgelopen jaar nog niet uitgevoerd en in 2018 wordt dit als nieuwe actie opgenomen.

Controleer de bedrijfs- en locatiegegevens zoals die in deze Kwaliteitsapplicatie zijn opgenomen. Vul ontbrekende gegevens aan en corrigeer waar nodig de ingevulde gegevens zodat deze bij het verder gebruik van de applicatie correct in berichten en officiële verslagen en brieven worden weergegeven.

Geplande uitvoerdatum: 20-12-2017

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 11-02-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Toelichting: Afgerond

Evalueer de resultaten van de uitvoering van acties, goed gepland?, tevredenheid mbt uitvoering en aandachtspunten voor komend jaar

Geplande uitvoerdatum: 01-02-2018

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 11-02-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Toelichting: Planning, niet altijd op tijd gehaald uiteindelijk wel. Tevreden over de resultaten.

Actualisatie van de RI&E

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver

Geplande uitvoerdatum: 11-02-2018

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 11-02-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Toelichting: Op basis van de versie van 2017 geactualiseerd.

Beschrijf de voortgang van functioneringsgesprekken met medewerkers (stagiaires en vrijwilligers)

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver

Geplande uitvoerdatum: 11-02-2018

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 14-02-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Toelichting: Opgenomen in het jaarverslag 2017

Tevredenheidonderzoek deelnemers

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2017

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 17-02-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Toelichting: Onderzoek is uitgevoerd, uitkomst is verantwoord in het jaarverslag

Schrijf uw jaarverslag over 2017 en dien deze in ten behoeve van de beoordeling.

Indienen Jaarverslag

Geplande uitvoerdatum: 28-02-2018

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 27-02-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Actualisatie BHV

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver
Geplande uitvoerdatum: 20-03-2018
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 20-03-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018
Toelichting: nieuwe planning 19 maart 2019

Data's op de VOG's controleren en indien nodig een nieuwe aanvraag doen.

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver
Geplande uitvoerdatum: 21-03-2018
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 21-03-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018
Toelichting: De vog's zijn gecontroleerd op datum en geldigheidsduur.

voor iedere deelnemer 2 evaluaties per jaar.

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver
Geplande uitvoerdatum: 02-04-2018
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 23-04-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018
Toelichting: Het eerste gesprek van 2018 heeft in januari 2018 plaatsgevonden. Voor de jaargang 2018 wordt een nieuwe einddatum gepland.

Voeg de acties uit nieuwsbrief 63 AVG toe aan de actielijst.

Geplande uitvoerdatum: 29-04-2018
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 24-04-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018
Toelichting: Gelet op de zeer bescheiden omvang van het aantal klanten en de zeer gedegen en zorgvuldige werkwijze bij de administratieve vastlegging van cliëntengegevens, brengt de nieuwe privacy wetgeving geen noodzakelijke nieuwe actiepunten voor De Olle Es met zich mee.

Voeg de acties uit nieuwsbrief 64 Klachten toe aan de actielijst.

Geplande uitvoerdatum: 29-04-2018
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 25-04-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018
Toelichting: Alle noodzakelijke acties rondom het nieuwe klachtenreglement zijn gepland.

De schriftelijk toetsing jaarverslag 2017 is uitgevoerd en nog niet akkoord. Verwerk de opmerkingen die door de auditor aan uw Jaarverslag zijn toegevoegd en dien opnieuw uw Jaarverslag in ter beoordeling. [Aanvullen Jaarverslag](#)

Verantwoordelijke: Mieke Schrijver
Geplande uitvoerdatum: 29-04-2018
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 25-04-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Plannen van de vier ouderavonden in 2018 eerste is gepland op 1-3-2018 overigen volgen**Verantwoordelijke:** Mieke Schrijver**Geplande uitvoerdatum:** 07-06-2018**Actie afgerond op:** Actie is afgerond op 25-04-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018**Toelichting:** De eerste ouderavond / inspraakmoment heeft plaatsgevonden op 1 maart 2018. De volgende drie zijn gepland onder de "kop" Inspraakmomenten.**Acties**

Aan de hand van dit onderwerp zijn 14 acties opgenomen in de actielijst.

8.3 Conclusies m.b.t. de actielijst

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het plannen en tijdig uitvoeren van acties. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

De voorgenomen actiepunten zijn meestentijds volgens plan uitgevoerd. Wel wordt ervaren dat het als boerin soms lastig is om bepaalde acties heel vast te plannen. Immers in sommige seizoenen is er nu eenmaal veel werk buiten te doen. Voor het merendeel van de actiepunten is het overigens ook niet zo'n probleem om daar met de nodige flexibiliteit naar te kijken.

Een ander punt valt op te merken dat veel acties verspreid over het jaar en geïntegreerd in elkaar plaatsvinden. Aan het begin van het jaar is dan het moment van start en/of afronding ook niet exact vast te stellen en dat geeft ook niet.

9 Doelstellingen

In dit hoofdstuk beschrijft de zorgboer(in) wat de toekomstplannen zijn voor de zorgboerderij.

9.1 Doelstellingen voor de komende vijf jaar

Verschuiving aanbrengen van weekendopvang naar een situatie met 4 deelnemers waarvoor een tijdlang (crisis-)opvang aangewezen is in combinatie met het scheppen van ruime mogelijkheden voor individuele paardencoach sessies.
Mede afhankelijk van een eventuele opvolgingssituatie voor het bedrijf is zo nodig te bezien of er op de huidige vestigingsplaats met zijn gebouwen voldoende ontwikkelingsmogelijkheden in die richting zijn.
Passend bij de antroposofische benaderingswijze is dit een groeiproces dat zich niet in een plan van aanpak laat vatten.

9.2 Doelstellingen voor het komende jaar

In lijn met de benadering van de doelstelling voor de langere termijn is de zorgboerin voornemens om met een brede blik oren en ogen open te houden. Met ter zake doende partijen (zoals het CJG, collega bedrijven, (vertegenwoordigers van) gemeenten, instellingen, specialisten e.d.) wordt gecommuniceerd dat het bedrijf wil bewegen richting langduriger verblijven in crisis-situaties en uitbouw van de paardencoaching.

Het bieden van paardencoaching wordt uitgebouwd voor zowel de deelnemers van de zorgboerderij als voor mensen die alleen willen komen om met een paard te "werken". Begeleiding met behulp van paardencoaching moet worden gezien als een vorm van coaching maar ook als vorm van behandeling c.q. therapie. De zorgboerin is daartoe geschoold en ontwikkelt zich ook komend jaar door middel van deelname aan aanvullende leergangen en intervisie met vakgenoten.

Verder wordt voortgegaan met de lobby om maatwerk via PGB te bevorderen en op zijn minst niet verder te beperken.

9.3 Plan van aanpak

Om de doelstellingen te realiseren beschrijft de zorgboer(in) concrete stappen die worden toegevoegd aan de actielijst.

Zoals bij de doelstellingen voor de langere termijn beschreven is leent de antroposofische benadering van de zorgboerderij De Olle Es zich op dit moment niet voor een gericht plan van aanpak. Het is een groeiproces dat van jaar tot jaar evolueert. Er is geen noodzaak om dat op één of andere wijze te dwingen.

Overzicht van bijlagen

In dit overzicht is opgenomen welke bijlagen er aan het jaarverslag zijn toegevoegd. Deze bijlagen bevatten aanvullende informatie voor de toetsing en worden niet gepubliceerd.

6.5	• Vragenlijst tevredenheidonderzoek

5.2	• burgermeester politiek actief

3.1	• Paarden in de sneeuw• vragenlijst kwaliteitssysteem 2017• bijlagen kwaliteitssysteem 2017